

[Lasse Budtz]

Socialdemokratiet har ligesom LO nøje fulgt udviklingen i Polen, og det ligger i sagens natur, at vi er tilhængere af frie, demokratiske fagforeninger, uafhængige af styret. Men vi mener, at polakkerne skal have fred til selv at ordne deres problemer uden nogen form for fremmed indblanding. Det må også være forudsætningen for den øst-vestlige dialog, som vi gerne vil være med til at sikre i afspændingens interesse.

Vi erkender de enorme problemer, som Tyrkiet har levet med i en årrække. Landet havde udviklet sig til en økonomisk ruin, hvor terrorismen bredte sig hastigt. Men som demokratiske socialister kan vi naturligvis ikke acceptere et militærdiktatur. Demokratiet bør hurtigst muligt genskabes til gavn for Tyrkiets egne borgere først og fremmest, men sandelig også til gavn for det europæiske samarbejde.

I forbindelse med den nye mellemøstlige krise, krigen mellem Iran og Irak, er det i andre vestlige lande blevet foreslået, at NATOs ansvarsområde burde udvides til også at omfatte bl.a. Den persiske Golf. Det kan kun lade sig gøre, hvis samtlige medlemslande er enige, og måske er det rigtigt at benytte en lejlighed som denne til at fastslå, at socialdemokratiet er modstander af en ændring af ansvarsområdet. Det vil kunne trække alle medlemslande ind i alle de globale kriser. Det er indlysende, at i hvert fald socialdemokratierne i de små medlemslande i NATO-gruppen, men i øvrigt også det britiske Labour, må vende sig mod en sådan udvikling.

Vi håber, at den forhenværende svenske statsminister Olof Palme må få held med sine mæglingsforsøg i Iran og Irak, men vi er bange for, at han ligefrem skal have overmenneskelige evner for at nå til det resultat, vi alle helst så: krigens afslutning.

Den tragiske gidselaffære i Iran løber videre – og bestemt ikke til Irans gavn. Det er socialdemokratiets opfattelse, at så snart alle gidslerne er tilbage i USA, bør EF-landene, de nordiske lande og andre lande, der har gennemført sanktioner, genindføre normale relationer til Iran.

Udviklingen i det øvrige Mellemøsten er karakteriseret af en vis afventende holdning. Der er ikke nogen løsning i sigte på det alvorlige problem, der repræsenteres af palæstinenserne, og umiddelbart kan man ikke forvente en hurtig eller let løsning efter Ro-

nald Reagans tiltræden – igen altså, hvis man skal tage hans egne ord for pålydende. Han er så ukritisk over for den nuværende israelske regerings politik, at forsøg på at gennemføre Reagans mellemøstlige politik snarere ville føre til konfrontationer end til fredsordninger. Vi tror, at mulighederne for at komme videre vil blive væsentligt forøget, når arbejderpartiet under Shimon Peres har overtaget magten.

Vi er alle og på mange områder inde i en afventende fase. Vi venter på gidslerne, på Reagan, på Sovjet, på Madrid og på de mange sæt af nedrustningsforhandlinger, der lykkeligvis på trods af krisen stadig er i gang.

Det er socialdemokratiets opfattelse, at de internationale problemer ikke løses ved oprustning. Vi ønsker heller ikke oprustning herhjemme, og det er efterhånden indlysende, at denne holdning er den grundlæggende i næsten alle NATO-landene. Men socialdemokratiet ønsker heller ingen ændringer i den førte udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvis sådanne ændringer ikke kan gennemføres gensidigt, parallelt og samtidigt. Vi mener, at den egentlige nedrustning først kan blive til alvor, den dag supermagterne går i spidsen. Men det skal sandelig ikke hindre de små lande i at tage selvstændige initiativer. Måske påhviler der især de små lande et specielt ansvar i denne forbindelse.

Man kan ikke dække alle de udenrigspolitiske problemer i en tale som denne, men jeg har lyst til at slutte med nogle få uddrag af det store, betydelige dokument, som Socialistisk Internationale for nylig vedtog ved afslutningen på kongressen. Her står bl.a.:

»Vi fordømmer alle former for racisme. Vi vil aldrig gå på kompromis med apartheid. Vi vil fortsætte vort samarbejde med alle sider af den sydafrikanske modstandsbevægelse i dens kamp mod apartheid. Vi opfordrer til øjeblikkelig løsladelse af de politiske fanger. Vi appellerer til vore medlemspartier om at arbejde for en økonomisk tilbagetrækning fra Sydafrika, så en international olieboycot kan gennemføres og våbenboycotten efterlevs. Vi opfordrer alle til at hjælpe de lande i Afrika, der bekæmper racismen og apartheid.«

Det danske socialdemokrati stemte også for denne del af resolutionen, naturligvis.

Christophersen (V):